

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جمن آنلاین نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۶/۲۹

سلطان جان کلیوال

د جمهوریس اشرف غنی سفر

به پاکستان ته کومه گته ولرى؟

د افغانستان جمهور رئس داکتر اشرف غنی د یوه لور رتبه دولتی پلاوی سره یوځای د پاکستان د صدراعظم عمران خان په غوبښته د پا شنبې په ورڅ د سلطان د میاشتی په (۶) کال (۱۳۹۸ هـ) چې د جون د میاشتی د (۲۷) کال (۲۰۱۹) سره برابره ده، رسمي سفر وکړي.

د افغانستان د اړک په خبر پایه کي دا سفر د سولی د مشورتی چرګي د وړاندیز له مخی د دواړو هیوادو تر منځ اړیکو د پراختیا په موخه تر سره شویدی او هیله څرګنده شوی چې بنه نتیجه تری د لاسه شی.

زه هم د بیرو نورو بنیادمو په خیر هری نوی پدیدی ته له بدبینی نه زیاته خوشبینی لرم او داسی احساس کوم چې که هره معامله د دوه نتو، دوه ډلواو... بلآخره دوه هیوادونوتر منځ د مفاهیمی ، متقابل احترام او یو د بل حقوقو ته په قائلیدو او درناؤی سره رامنځ ته شی، نو نتیجه به یې بې له شکه مثبته او د دواړو خواو په ګټه وي. خو له بده مرغه چې تر دېره حده داسی اړیکی، تماسونه او دوه اړخیزی خبری اتری، له دی کبله چې په درواغو، چل، دوکو، تیرایستلو او عدم صاداقت سره بینا شوی وی، نه یواخی داچی بشی نتیجي نه ورکوی، دېر کرت داسی هم شویدی چې نوی ستونزی تر زیریدلی او د دواړو خواو تر منځ حالات بې نور هم ترینګلی کړیدی.

د پاکستان سره د افغان دولت اړیکی نن یا پرون نه دی خرى پېږي شوی چې د دواړو هیوادونو د مشرانو او یا لور رتبه دولتی مامورینو په نړو راتلو سره به بنې او دوستانه شی. له بده مرغه دا مناسبات له هماغي ورځی نه خر پې او دسمنانه وو چې د انګریز په خوبنه او غوبښته د پاکستان په نوم دولت، د دولت جوړونی د تولو نورمونو په خلاف د افغانستان او هندوستان له وجود څخه دقطع شوو برخو نه جور شو. د دی انګریزی طرҳی تر تولو لویه موخه همدا پېژندل شویده چې، د دی دولت له موجودیت څخه د اسلامی هیوادونو د یووالی د له منځه ورلو د پاره د اسلام د مبارک نوم نه په ناسمه توګه له د هند ددولت په وراندی د جهاد د روحي پیاوړتیا د سیمی د مسلمانانو تر منځ د بى اتفاقی تولید او په اوس وخت کي د پرديو لښکرو د شتون په بهانه د افغان مسلمان دولت په وراندی د مسلمانو خوانو د مغزو په پرمیڅلوا، د جهاد د اعلان او په څرګنده توګه د نړیوال تروریزم مادی او معنوی ملاتر د هماغو دولتونو په مشوره او مرستو چې دا دولت یې جور کړي او د بنو خدماتو د سرته رسولو له کبله بېر ارزښت هم ورته لري. په دی تیرو څه د پاسه اویا کلونو کې چې د پاکستان دولت جور شوی بیا تر نه پوری، د دی دولت یوه زمامدار، واکمن او نظامي چارواکي چې د هیواد تول اختیارات په لاس کې لري، هیڅکله داسی یو ګام نه دی پورته کړي چې د مثال په توګه یې سری د دواړو هیوادونو تر منځ د اړیکو د بنه کیدو د پاره په ګټه کړلی شی. د دواړو هیوادونو تر منځ په لسګو کراتو د لړو دولتی چارواکو تر منځ خبری شوی، سفرونه شوی، معاهدي او پروتو کولونه امضا شوی، د عدم مداخلی سندونه د نړیوالو لویو تضمینونو سره تبادله شوی، خود هماغي ورځی په راسبا د پاکستان له خوا دا تول لوطونه مات شوی، بې اربښته شوی او لا نوی ستونزی یې را زیرولی چې د دی تولو بد عهدیو او بې قولیو یادونه دلته د امکان نه وتلی ده، خو که له منځه نه وی وړل شوی د افغانستان د خارجه چارو په وزارت کې به تول اصلی اسناد مو جو دوى.

شايد د جمهوریس داکتر اشرف غنی هغه وینا به تولو یا دیرو دوستاني اوږيدلی وی چې افغان مهاجرو ته یې په پاکستان کې وکړه. داکتر غنی په دی وینا کې ویل چې د تورخم او بولدک لاری به تل د پاره (۲۴) ساعته خلاصي وی، د دواړو هیوادونو تجارتی مالونه به بې له خند او خند څخه هندوستان او منځنۍ اسیا ته انتقال و مومۍ، د ترهکړی په وراندی به شريکي مبارزی ته صادقانه دوام ورکوی او تر تولو مهمه داچی پاکستان به د دی هیواد د

پخوانیو دولت مدارانو په خلاف، په افغانستان کی د دایمی او باعزته سولی په تینګښت کی خالصانه هلی څلی کوی او خپله ونده به په عملی توګه سرته رسوی.

دا خو تولی دیری بنی او په یقین سره د بنو او نیکو اړیکو د را منځ ته کیدو د پاره دیری ګټوری خبری دی او د دوارو هیوادونو د عوامو خلکو د عادی ژوند دپاره دیر ارزښت لري. خو چې د پاکستان د دولت له دوه مخی نه ډک سیاست ته سری ګوري داسی بشکاری چې په همدي پلمه بیا د غربی نړی خصوصاً د امریکا له دولت څخه د هغو مرستو د بيرته لاس ته راولو دپاره هلی څلی دی چې د ترمپ اداري پری خو موده وراندی درولی وی. بنه! دا خو زمونږ تحليل او تشويش دی چې «آزموده رازمودن خطاست»، داچې پاکستان تل د افغانستان سره په چل او دوکو کی چلدلی دی نو مونږ افغانانو ته په یقین سره دیره مشکله ده دا ومنو چې دا کرت به پاکستان ریښتونی وی. په هر صورت لږ وخت انتظار به وکړو او و به ګورو چې دا ژمنی عملی بنې غوره کوی او که د پخوا په خير به بې نتيجې پاتې کېږي؟

ماته د دی سفر تر تولو لویه نقیصه دا وبرینیده چې د یوه هیواد د جمهور رئیس سفربل هیواد ته (که څه هم زه دیپلومات نه یم) د دیپلوماتیکو مناسباتو له مخی باید په لوره کچه بدرګه شی. مونږ خو موده وراندی ولیدل چې د سعودي شهزاده چې پاکستان ته سفر درلود، نو د پاکستان صدراعظم عمران خان له هوايی دګر نه تر د هغه د میلمسونه پوری د هغه دریوری هم پڅله وکړه خو د افغانستان جمهور رئیس ته یې د خارجه چارو وزیر چې د افغان مقاماتو په سپکاوی کی درنده ونده لري راپورتی. نو دا وضعه ماته د مقابل احترام په اساس نه بلکې د یوه تصنیعی معاملی په توګه و برینیده نو له دی کبله د دی سفر څخه هم راته د بنو نتيجو تر د لاسه کیدل ناممکن و برینیدل. هیله من یو چې زما اندیښنه بې ځایه و خیزی.

د بنو او ګټورو پایلو په هیله!

پای.